

Europa: la unitat utòpica

La reunió que els 12 presidents de la CE mantindran a Madrid el pròxim mes de juny té com a repte fixar un nou tractat per aconseguir el gran somni europeista: la unió econòmica i monetària. Els recels del Regne Unit i Luxemburg, però, projecten una ombra sobre el panorama.

Albert Vicent

La decisió del Comitè per la Unió Monetària d'Europa de sol·licitar de la pròxima cimera comunitària l'elaboració del nou tractat sobre la integració monetària, ha estat l'últim suport a l'Informe Delors recentment fet públic. Segons les conclusions del comitè que presideixen conjuntament l'ex-president francès Valéry Giscard d'Estaing i l'ex-canceller alemany Helmut Schmidt, la cimera que se celebrarà a Madrid el pròxim mes de juny haurà d'abordar les tres fases proposades en l'Informe Delors per assolir en els pròxims anys la unió econòmica i la unió monetària de la CE. La presidència espanyola de la CE hauria de finalitzar, per tant, fixant les vies d'acció i les dates de compliment dels dos reptes més importants que queden per resoldre als dotze.

El tractat suggerit pel Comitè per la Unió Monetària d'Europa, on participen per part espanyola l'ex-ministre d'Economia Miguel Boyer i el copresident del Banc de Bilbao Vizcaya, José Angel Sánchez Asiaín, enllaça directament amb l'Acta Única Europea, en vigor des de l'1 de juliol del 1987, on es planteja la creació d'un mercat interior a partir de l'1 de gener de 1993.

Aquest nou espai econòmic es caracteritzarà per la llibertat de circulació de mercaderies, capitals, serveis i persones, si bé respecte a aquesta última hi ha reticències per part d'alguns dels membres de la CE. Junt amb aquestes llibertats de circulació, l'informe Delors apunta que la unió econòmica ha d'articular-se al voltant del reforçament dels mecanismes de mercat, la cooperació destinada a aconseguir una major cohesió econòmica i social entre les diferents regions europees, i la coordinació de les dotze macroeconomies implicades.

Pel que fa a la unió monetària, els ob-

Jacques Delors, president de la Comissió Europea.

jectius passen per la convertibilitat irreversible de les respectives monedes, la integració dels mercats bancaris i l'abolició dels marges de fluctuació amb l'establiment incorporat de paritats canviàries.

Així, segons aquest sistema, la devaluació o apreciació de les monedes deixarà de ser un instrument dels governs per modificar la marxa de les respectives economies interiors.

Tres fases cap al XXI

El que en principi hauria de fixar la cimera de Madrid són les dates per a posar en marxa les tres etapes que han de concloure amb la unitat, tant monetària com econòmica.

La primera etapa ha de comportar

la creació del mercat interior —amb la consegüent quàdruple llibertat de circulació— i l'acoblament de les diferents economies regionals mitjançant la redistribució que marquen tant el FEDER, com el FEOGA i el Fons Social.

Els termes de cooperació financera i coordinació són els mots, veritablement tous, que s'utilitzen per a encarrilar el procés cap a una major unitat fiscal i monetària. La segona fase comportaria la creació d'un Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC), d'estructura federal i comportament similar al d'un banc central d'àmbit europeu. Finalment, la tercera etapa començaria amb una relació fixa i irrevocable entre les monedes i finalitzaria amb l'ECU com a moneda comunitària i la transferència de les decisions monetàries i fiscals a organismes comunitaris, de manera que les decisions estatals haurien d'estar sotmeses a marcs supranacionals.

La unitat monetària es justifica principalment perquè, davant la fortalesa de les dues grans monedes competitives, el dòlar i el ien, el mercat interior únic tan sols pot ser competitiu amb una moneda única.

Les reticències que troba aquest procés rauen, principalment, en les postures de Luxemburg i Regne Unit. Els britànics ho fan perquè temen que, amb el banc europeu, poden deixar de ser la capital financera de la CE.

Això no obstant, l'opinió britànica pot canviar. El primer indici ha estat l'informe del banc National Westminster, on s'aconsella que la lliura esterlina s'integre al Sistema Monetari Europeu, justificat pels beneficis atesos pels estats que hi participen. De fet, aquest informe reflecteix l'opinió del món financer, molt més europeista que el govern que encapçala Margaret Thatcher, i que acudirà a Madrid qüestionant el procés d'unitat monetària apuntat a l'Informe Delors. □